

Aleg. 504

Sprawozdanie

Komisji szkolnej o rezolucyi posła ks Wilczkiewicza w sprawie zwinięcia kursów sadowniczych dla nauczycieli, a wprowadzenia regularnej nauki sadownictwa na IV-tym roku seminaryów nauczycielskich w miarę, jak znajdują się fachowe siły nauczycielskie.

Wysoki Sejmie!

Ks. poseł Wilczkiewicz domaga się rezolucyą swą dwóch rzeczy a to:

- a) zwinięcia kursów sadowniczych dla nauczycieli;
- b) wprowadzenia regularnej nauki sadownictwa na IV-tym roku seminaryów nauczycielskich w miarę, jak znajdują się fachowe siły nauczycielskie.

Co do zwinięcia kursów sadowniczych zauważa Komisya szkolna, że Rada szkolna krajowa celem dalszego kształcenia sił nauczycielskich urządza obok innych kursów także kursa ogrodniczo-sadownicze.

W roku 1904 były takie kursa w Krakowie od 11. do 15. lipca 1904 dla 12 uczniów, w Tarnowie od 7. do 23. kwietnia 1904 i od 1. do 6. sierpnia 1904 dla 13 uczniów, w Zaleszczykach od 14. do 30. marca i od 1. do 6. sierpnia 1904 dla 12 nauczycieli; w Łańcucie od 18. do 30. kwietnia 1904 dla 12 uczniów.

Nadto Wydział Rady powiatowej w Limanowej urządził w dniach 16. i 17. maja 1904 praktyczny kurs szczepienia i pielęgnowania drzew dla 9 nauczycieli, dalej staraniem oddziału stryjsko-żydaczowskiego c. k. gal. Towarzystwa gospodarskiego odbył się w Żurawnie dla okolicznych nauczycieli dnia 13. do 16. kwietnia 1904 czterodniowy praktyczny kurs sadowniczy; wreszcie staraniem Zarządu oddziału Towarzystwa pedagogicznego w Buczaczu odbył się kurs sadowniczy w czasie od 5. do 7. sierpnia 1904. W kursie tym wzięło udział 13 nauczycieli i 2 nauczycielki.

Wszystkie te kursa prowadzone były przez fachowych nauczycieli lub kierowników ogrodów, a miały na celu dalsze praktyczne wykształcenie nauczycieli w tym nader ważnym dziale gospodarstwa.

Kursa te jednak dla braku funduszków trwały zbyt krótko i korzystało z nich zbyt mało nauczycieli.

Gdy zaś w tegorocznej dyskusji sejmowej nad sprawozdaniem Komisji szkolnej o stanie szkół ludowych i seminaryów nauczycielskich odzywały się głosy, aby Rada szkolna krajowa kursa sadownicze jak najczęściej urządzała i to w ten sposób, by jak najwięcej nauczycieli mogło z nich korzystać — przeto należałoby raczej przez wyznaczenie znaczniejszych funduszków na ten cel umożliwić Radzie szkolnej krajowej urządzenie takich kursów dla większej liczby nauczycieli a nie zaniechanie tychże kursów — zwłaszcza, że nauczyciele bardzo chętnie zgłaszają się na te kursa, lecz dla braku funduszków, którymi Rada szkolna krajowa rozporządza, tylko nie wielu może z nich korzystać.

Co do drugiej części rezolucyi, aby wprowadzono regularną naukę sadownictwa na IV. roku seminaryów nauczycielskich, nadmieniam Komisyja szkolna, że nauka gospodarstwa wiejskiego jest przedmiotem obowiązkowym we wszystkich seminaryach nauczycielskich męskich.

Jednym zaś z najważniejszych działów tej nauki jest nauka sadownictwa i ogrodnictwa i właśnie w tym dziale szczególnie kształcą się uczniowie seminaryów nie tylko teoretycznie, ale i praktycznie — gdyż przy każdym seminaryum jest większy lub mniejszy ogród szkolny, w którym znajduje się szkółka drzew owocowych. W każdym jednak razie byłaby pożądaną wydatniejsza praca nauczycieli w tym kierunku, ale wydatności pracy stają na przeszkodzie poważne przyczyny zewnętrzne, a mianowicie przepełnienie klas i nieznaczna dotacja Rządu na naukę gospodarstwa.

Nauki gospodarstwa wiejskiego, a więc i sadownictwa udzielają we wszystkich seminaryach męskich nauczyciele kwalifikowani do szkół rolniczych.

Żądanie przeto wprowadzenia regularnej nauki sadownictwa na IV. roku, w miarę jak znajdują się fachowe siły nauczycielskie, jest bezprzedmiotowe.

Wskutek tego Komisyja szkolna wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Nad rezolucją ks. pośła Wilczkiewicza w sprawie zwinięcia kursów sadowniczych dla nauczycieli i wprowadzenia regularnej nauki sadownictwa na IV. roku seminaryów nauczycielskich męskich przechodzi się do porządku dziennego; — równocześnie wzywa się Radę szkolną krajową o podjęcie starań celem wyjednania u c. k. Rządu znaczniejszej dotacji na naukę gospodarstwa wiejskiego w seminaryach nauczycielskich męskich — jakoteż wprowadzenia podziału przepelnionych klas przy praktycznych ćwiczeniach na dwie grupy“.

Przewodniczący:
Czartoryski.

Sprawozdawca:
Michałowski.